

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/113/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222202731
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1222202731.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Moniky Školníkovej v právnej veci žalobcu: R. U. W., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XXXX/X, XXX XX B., zastúpeného: Advokátska kancelária Marko, s. r. o., Gróbska 19, 900 27 Bernolákovo, IČO: 36 860 646, proti žalovanému: Pozemné stavby SC, s. r. o., so sídlom Mliekárenská 1, 821 09 Bratislava, IČO: 43 871 437, zastúpenému: KASATKIN & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Čajakova 13, 811 05 Bratislava, IČO: 47 255 021, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č. k. 25Cb/103/2022-235 zo dňa 9.6.2022 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava II č. k. 25Cb/103/2022-235 zo dňa 9.6.2022 potvrdzuje.

Súd priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II, ako súd prvej inštancie svojim uznesením č. k. 25Cb/103/2022-235 zo dňa 9.6.2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) prvým výrokom zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a druhým výrokom nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa svojim návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, doručeným dňa 17.5.2022 domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť umožniť žalobcovi nahliadať do všetkých účtovných dokladov žalovanej za roky 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 a 2022 a zmlúv uzavretých žalovanou s tretími osobami v rokoch 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 a 2022 a robiť si z týchto dokladov fotokópie, a to v sídle žalovaného. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že žalobou podanou na súde dňa 21.3.2022 sa domáhal určenia neplatnosti uznesení valného zhromaždenia žalovaného konaného dňa 24.12.2021. Pred jeho konaním, ako aj po konaní valného zhromaždenia v roku 2017 nebolo žalobcovi ako spoločníkovi žiadnym spôsobom umožnené ako spoločníkovi nahliadať do akýchkoľvek dokladov žalovaného. Žiadosti boli buď ignorované alebo odpoveď vyhýbavá. K iným ako verejne dostupným informáciám žalovaného žalobca nemá prístup od roku 2017. Pre rozhodovanie spoločníka o spoločnosti, v ktorej má obchodný podiel 50% je dôležité, aby o spoločnosti mal komplexné a podrobné informácie a rozhodoval sa na základe nich a nie, aby odhadoval situáciu z verejne dostupných zdrojov. Podľa žalobcu ide o flagrantné porušovanie práv spoločníka.

3. Súd prvej inštancie posúdil splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový

poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v spojení s § 122 ods. 2 z. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodného zákonníka“).

4. Súd prvej inštancie v napadnutom uznesení ustálil, že podaným návrhom sa žalobca domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd v súlade s § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka uložil žalovanému povinnosť poskytnúť žalobcovi informácie, pričom súd prvej inštancie v intenciách zákonných ustanovení skúmal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj k nemu pripojené listinné dôkazy a na ich základe skúmal, či boli v konaní osvedčené základné predpoklady pre vyhovie podanému návrhu a to konkrétne, či žalobca osvedčil existenciu práva, ktorému má byť poskytnutá ochrana formou neodkladného opatrenia, pričom súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca je spoločníkom v žalovanej obchodnej spoločnosti a preto má v súlade s § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, ako spoločník právo požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/21/2019 zo dňa 29.5.2019 (R 44/2019), v ktorom najvyšší súd podrobne rozoberá problematiku práva spoločníka na informácie. Ďalej súd prvej inštancie vo vzťahu k potrebe neodkladnej úpravy pomerov v napadnutom uznesení uviedol, že žalobca predložil viaceré výzvy, ktorými priebežne v období od roku 2017 do 28.3.2022 požadoval žalobca od žalovaného poskytnutie informácií. Súd nespochybňoval právo spoločníka na poskytnutie informácií ohľadom podnikania spoločnosti, v ktorej má majetkovú účasť, teda súd akceptoval splnenie podmienky existencie určitého právneho nároku, avšak podľa názoru súdu prvej inštancie nepreukázal žalobca existenciu naliehavého ohrozenia jeho záujmov a práv tak, aby súd zasiahol do pomerov strán formou neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie poukázal najmä na to, že uvedený stav žalobcu trvá od roku 2017 a jedná sa tak o dlhodobý stav, ktorého nápravy sa žalobca domáhal až po siedmych rokoch od jeho vzniku a preto v tomto prípade nemožno hovoriť o splnení požiadavky bezprostredne ohrozeného práva navrhovateľa neodkladného opatrenia a preto takto podaný návrh ani nemôže sledovať podstatu inštitútu neodkladného opatrenia ako takého.

5. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že žalobca neosvedčil splnenie podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia uvedenej v § 325 ods. 1 C.s.p., teda že je potrebné bezodkladne upraviť pomery (z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a listinných dôkazov založených v súdnom spise teda nemožno vyvodiť riadne osvedčenie naliehavosti procesnej prevencie), a preto súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol. Nakoľko žalovanému v súvislosti s rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia trovy nevznikli, súd prvej inštancie mu náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), g) a h) C.s.p. a navrhoval, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu. Žalobca v odvolaní uviedol, že hoci sa súd prvej inštancie oboznámil s dôkazmi predloženými v konaní, ich obsah však súd prvej inštancie neskúmal. Z tohto obsahu, podľa žalobcu vyplýva, že žalovaný opakovane odmieta sprístupniť žalobcovi akékoľvek iné, ako verejne dostupné informácie o spoločnosti, hoci je žalobca 50%-ný spoločník žalovaného. Žalobca považuje za absurdné, že je proti účelu, ako aj proti samotnému zneniu právnej normy formulovanej v ustanovení § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, neposkytnúť ochranu spoločníkovi, ktorý nielen osvedčil, ale dôkazmi priamo preukázal, že okrem verejne dostupných informácií, od roku 2017 napriek jeho záujmu o veci spoločnosti, štatutárny orgán spoločnosti žalovaného mu akékoľvek takéto informácie pod rôznymi zámienkami odmieta protizákonne poskytnúť. Žalobca ďalej v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie neuviedol, na základe akej právnej normy dospel k reštriktívnemu výkladu zákona zhodnému s vyjadreniami právneho zástupcu žalovaného, avšak aj pri dodržaní takéhoto obmedzenia súdu má žalobca za to, že žalobca požaduje od žalovaného práve doklady, ktoré sa týkajú fungovania spoločnosti a realizácie predmetu jej činnosti. Žalobca požadoval v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia výlučne účtovné doklady a zmluvy s tretími osobami a teda presne to, čo identifikoval súd prvej inštancie. Žalobca má za to, že nielen že osvedčil nevyhnutnosť rýchleho poskytnutia súdnej ochrany, ale ju aj predloženými dôkazmi preukázal. Účtovné doklady za obdobie, kedy žalobca k nim nemal konaním štatutára absolútne žiaden prístup vylúčia, alebo potvrdia odôvodnenú obavu žalobcu, že z nerozdelenej zisku žalovaného je financovaná spoločnosť BENZINOL SLOVAKIA, s.r.o. a zrejme aj iné, s čím žalobca nikdy, ako spoločník nevyslovil súhlas a je to proti jeho záujmom. Žalobca na záver uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vykazuje znaky arbitrárnosti a nedostatočného oboznámenia sa s predloženými dôkazmi, pretože v opačnom

prípade by totiž bolo možné na základe odôvodnenia napadnutého uznesenia možné konštatovať, že v tomto konkrétnom prípade bolo právo, konkrétne právna norma obsiahnutá v ustanovení § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka nielen ohýbaná, ale jednoznačne prelomená extenzívnym výkladom súdu prvej inštancie, podľa ktorého nedostatok výslovnej dikcie zákona v smere akéhokoľvek obmedzenia práva spoločníka na informácie a doklady spoločnosti je nahradený právnym názorom právneho zástupcu žalovaného.

7. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 329 ods. 1 veta druhá C.s.p. doručil odvolanie žalobcu na vyjadrenie žalovanému a žalovaný sa k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyjadril podaním svojho právneho zástupcu zo dňa 24.8.2022, v ktorom uviedol, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa so všetkými účtovnými závierkami žalovanej spoločnosti, z ktorých vyplývajú ekonomické ukazovatele spoločnosti a zároveň mal dostatok priestoru upresniť alebo podrobnejšie vymedziť, aké konkrétne podklady z účtovníctva požaduje predložiť na nahliadnutie, čo však doposiaľ neurobil. Žalovaný vyzval žalobcu, aby špecifikoval, aké konkrétne informácie, resp. listiny požaduje a preto podľa žalovaného nie je možné vyvodiť záver, že žalovaný žiadosti žalobcu ignoroval a informácie mu neposkytol. Žalovaný má za to, že žalobca je o stave spoločnosti a jej ekonomických ukazovateľoch dostatočne informovaný, bol oboznámený s najvýznamnejšími úkonmi a záležitosťami žalovanej spoločnosti týkajúcimi sa hospodárenia a najvýznamnejšieho majetku spoločnosti, čo preukazujú najmä zápisnice z valných zhromaždení spoločnosti spolu s prezenčnými listinami, účtovné závierky žalovanej spoločnosti a ďalšie verejne dostupné listiny, pričom z prezenčných listín k zasadaniam valných zhromaždení žalovanej spoločnosti je zjavné, že žalobca sa na nich zúčastňoval a oboznamoval sa s požadovanými informáciami. Ak boli požadované informácie verejne dostupné, konateľ o tejto skutočnosti žalobcu náležite upovedomil s tým, že mu je umožnené do týchto dokladov spoločnosti nahliadať. V ďalšej časti vyjadrenia žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/21/2019 zo dňa 29.5.2019 a ďalej uviedol, že formulácia požiadavky žalobcu na zverejnenie všetkých dokladov a zmlúv uvedená v predmetnom návrhu nezodpovedá rozsahu jeho oprávnenia požadovať od konateľa informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti v zmysle § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalobca žiada uvedené listiny z titulu spoločníka žalovanej spoločnosti, avšak zvolený rozsah zodpovedá oprávneniam dozornej rady, resp. jej jednotlivých členov podľa § 138 Obchodného zákonníka. Okrem ohraničenia rozsahu informácií, ktoré môže spoločník žiadať a dokladov, do ktorých je oprávnený nahliadať, predstavuje ďalšiu limitáciu aj spôsob, akým má byť toto právo uplatňované. Spoločník nesmie právo na sprístupnenie dokladov spoločnosti vykonávať šikanóznym spôsobom, t.j. takým spôsobom, ktorý by spoločnosť obmedzoval v činnosti, príp. jej spôsoboval neprimerané náklady. Žalovaný poukázal tiež na uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 719/2015 zo dňa 21.6.2016, ako aj na opakované a účelové správanie žalobcu, ktoré na žalovanú spoločnosť pôsobí negatívne a poškodzujúco s tým, že konanie žalobcu je dlhodobé a opakovane namierené proti záujmom žalovanej spoločnosti, čím ju žalobca poškodil alebo vytváral podmienky k tomu, aby došlo k jej poškodeniu. Podľa žalovaného je zrejmé, že žalobca sa dlhodobo nespráva tak, ako by sa mal správať spoločník, ktorý má so spoločnosťou najlepšie úmysly, najmä s ohľadom na naplnenie jej primárneho účelu ako podnikateľského subjektu, t.j. dosiahnutia zisku. V tejto súvislosti žalovaný uviedol skutočnosti týkajúce sa mediálneho šírenia tvrdení žalobcu o žalovanej spoločnosti a jej konateľovi v spojení s úmyselne nepravdivým trestným oznámením žalobcu a poukázal na žalobcom umelo vyvolané súdne konania voči viacerým obchodným spoločnostiam, v ktorých je žalobca spoločníkom. Vo vzťahu k náležitostiam návrhu neodkladného opatrenia má žalovaný za to, že s ohľadom na bližšie neohraničený rozsah účtovných dokladov a zmlúv uzavretých žalovaným s tretími osobami je žalobný petit uvedený v predmetnom návrhu neurčitý a nevykonateľný, nakoľko pokiaľ si má žalovaný splniť povinnosť stanovenú v nariadenom neodkladnom opatrení, táto musí byť špecifikovaná jednoznačne, bez možnosti prípadných nejasností, akú ďalšiu povinnosť si má ešte splniť. Vychádzajúc z argumentácie žalobcu, že daný stav trvá už od roku 2017, a teda ide o dlhodobý stav, nemožno podľa žalovaného hovoriť o splnení požiadavky bezprostredne ohrozeného práva navrhovateľa neodkladného opatrenia, keďže žalobca sa v takom prípade domáha nápravy až po siedmich rokoch od vzniku ním tvrdeného stavu a z toho dôvodu podaný návrh ani nemôže sledovať podstatu inštitútu neodkladného opatrenia ako takého. Žalovaný má za to, že žalobca neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, ako ani nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a teda potrebu nariadenia neodkladného opatrenia.

8. Žalobca sa podaním, doručeným odvolaciemu súdu dňa 5.9.2022 vyjadril k vyjadreniu žalovaného zo dňa 24.8.2022, v ktorom uviedol, že ako spoločníkovi mu nebolo umožnené riadne sa oboznámiť ani s účtovnými závierkami žalovaného a ani jeho žiadosti o sprístupnenie týchto účtovných závierok nie

sú žiadnym spôsobom žalovaným riešené a hoci žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza opak. Žalobca odvolaciemu súdu uviedol, že z prezenčných listín ostatného valného zhromaždenia nie je zrejmé, že sa oboznamoval s požadovanými informáciami a teda tvrdenia žalovaného považuje za hrubé zavádzanie, nakoľko z tejto prezenčnej listiny vyplýva iba účasť žalobcu na valnom zhromaždení a nie tá skutočnosť, že bol s čímkoľvek oboznámený. V ďalšej časti vyjadrenia žalobca uviedol, že považuje za absurdné tvrdenia právneho zástupcu žalovaného, že právo nahliadať do všetkých dokladov spoločnosti zveruje zákon iba členom dozornej rady, pričom takýto orgán je pri spoločnosti s ručeným obmedzeným iba fakultatívny a žalobcovi takisto nie je zrejmý záver žalovaného, že spoločník má právo iba na tie doklady a informácie, ktoré sú potrebné k tomu, aby získal rozumný prehľad o záležitostiach spoločnosti čo žalobca chápe tak, že ak sa spoločník dotazuje na určitú otázku, ktorá podľa konateľa nie je v tejto množine rozumného prehľadu, tak ju od štatutára nedostane. Žalobca znovu zdôraznil, že tvrdenia právneho zástupcu žalovaného sú nelogické, nepravdivé a urážlivé voči osobe žalobcu a jednoznačne preukazujú snahu žalovaného zakrývať činnosť namierenú proti žalobcovi a znemožniť mu aj za cenu obchádzania zákona preukázať, že takáto činnosť sa systematicky realizuje dlhodobo.

9. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd v zmysle § 34 C.s.p. prejednal vec podľa § 380 ods. 1 bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania a po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie, s dôvodmi odvolania žalobcu a vyjadrením žalovaného, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

10. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa žalobca proti žalovanému domáha, aby súd nariadil neodkladné opatrenie spočívajúce v uložení povinnosti žalovanému umožniť žalobcovi nahliadať do všetkých účtovných dokladov žalovaného za roky 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 a 2022 a zmlúv uzavretých žalovaným s tretími osobami v rokoch 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 a 2022 a robiť si z týchto dokladov fotokópie, a to v sídle žalovaného. Svoj návrh žalobca odôvodnil ignorovaním jeho žiadostí o akékoľvek informácie ohľadom žalovaného s tým, že v dôsledku konania štatutárneho orgánu žalovaného žalobca od roku 2017 nemá prístup k iným ako verejne dostupným informáciám o žalovanej spoločnosti, pričom podľa žalobcu je nepochybne dôležité, aby mal o spoločnosti komplexné a čo najpodrobnejšie informácie a rozhodoval sa na základe takýchto informácií a nie aby „odhadoval“ situáciu na základe verejne dostupných informácií. Súd prvej inštancie návrh zamietol predovšetkým z dôvodu, že v tomto prípade nemožno hovoriť o splnení požiadavky bezprostredne ohrozeného práva navrhovateľa a žalobcom koncipovaný rozsah navrhovaného neodkladného opatrenia je neprimeraný oprávneniu spoločníka upravenom v citovanom ustanovení Obchodného zákonníka.

11. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 326 ods. 2 C.s.p., k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

15. Podľa § 328 ods. 1 C.s.p., ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 330 ods. 2 C.s.p., ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

19. Podľa § 122 ods. 1 Obchodného zákonníka, spoločníci vykonávajú svoje práva týkajúce sa riadenia spoločnosti a kontroly jej činnosti na valnom zhromaždení v rozsahu a spôsobom uvedeným v spoločenskej zmluve, prípadne v stanovách.

20. Podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, spoločníci majú najmä právo požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti.

21. Podľa § 122 ods. 3 Obchodného zákonníka, každý spoločník je oprávnený v mene spoločnosti uplatniť nároky na náhradu škody alebo iné nároky, ktoré má spoločnosť voči konateľovi, alebo uplatniť nároky na splatenie vkladu proti spoločníkovi, ktorý je v omeškaní so splatením vkladu, prípadne nároky na vrátenie plnenia vyplateného spoločníkovi v rozpore so zákonom. To neplatí, ak spoločnosť už tieto nároky uplatňuje. Iná osoba ako spoločník, ktorý žalobu podal, alebo ním splnomocnená osoba nemôže v súdnom konaní robiť úkony v mene spoločnosti.

22. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

23. Z citovaných ustanovení zákona vyplýva, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Ich vzájomná kumulácia nie je vylúčená. Na rozdiel od predchádzajúcej úpravy predbežných opatrení (za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku) nie je koncepcia inštitútu neodkladných opatrení vždy nevyhnutne viazaná na konanie vo veci samej, ani na dočasný a provizórny charakter poskytnutej súdnej ochrany. Variabilita procesnej ochrany, ktorej sa bude navrhovateľ/žalobca domáhať, je výlučne v jeho dispozícii. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý smeruje k rozhodnutiu, ktoré nevykazuje charakter dočasnosti a predbežnosti v rámci poskytovanej ochrany, konzumuje vec samu. Vo všeobecnosti nemožno vymedziť, ktoré subjektívne nároky svojou povahou pripúšťajú nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré je totožné s prípadným výrokom vo veci samej, resp. ho subsumuje, závisí to od konkrétnych okolností prípadu. Je zrejmé, že v prípade určovacích žalôb a štandardných žalôb o plnenie to možné nebude. Naopak, prípustné to bude v prípade tzv. zdržovacích nárokov, kedy neodkladné opatrenie spočíva v uložení povinnosti niečo aktívne vykonať, zdržať sa zásahov, alebo naopak strpieť určité obmedzenia. Z ustanovenia § 325 ods. 2 C.s.p. vyplýva, že výpočet povinností a obmedzení, ktoré môže súd neodkladným opatrením uložiť, je formulovaný demonštratívne. Za splnenia ostatných zákonných podmienok môže byť nariadené aj neodkladné opatrenie s iným obsahom.

24. Neodkladné opatrenie je inštitút súdneho konania, ktorý je na mieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že jeho navrhovateľovi reálne a bezprostredne hrozí ujma, alebo že by výkon v budúcnosti očakávaného súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Navrhovateľ musí po osvedčení svojho hmotného nároku, ktorého ochrany sa domáha, presvedčivo osvedčiť skutočnosť odôvodňujúcu bezodkladnú potrebu úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Navrhovateľ neodkladného opatrenia tak musí osvedčiť také konkrétne správanie, ktoré spôsobuje navrhovateľovi nenahraditeľnú ujmu. Osvedčenie skutočností, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa návrhu a k nemu priložených listín. Uvedený postup predpokladá platnú právnu úpravu (§ 329 ods. 1 C.s.p.) sledujúca tým dosiahnutie účelu inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je flexibilné a rýchle riešenie situácie vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu v prípade potreby.

25. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že neboli splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže nebolo hodnoverne osvedčené, že žalobcovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody a dochádza k porušeniu jeho práv v takej intenzite, že to vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov formou nariadenia neodkladného opatrenia. Odvolací súd ďalej uvádza, že zo samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani z ďalšej argumentácie žalobcu obsiahnutej v odvolaní nie je vôbec zrejmé, z akého dôvodu sa žalobca nedomáhal, resp. nedomáha

odstránenia ním tvrdeného protiprávneho stavu rozporného s ustanovením § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka podaním riadnej žaloby vo veci samej s petitom totožným s petitom predmetného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou by uplatnil žalobný nárok zodpovedajúci jeho právu spoločníka vyplývajúcejmu z dikcie ustanovenia § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, ale domáha sa odstránenia tvrdeného protiprávneho stavu formou neodkladného opatrenia, v prípade ktorého ide vo svojej podstate primárne o výnimočné opatrenie dočasného a preventívneho charakteru.

26. Podľa odvolacieho súdu žalobca takisto neosvedčil, že mu hrozí vznik alebo rozširovanie škody a dochádza k porušeniu jeho práv v takej intenzite, že to vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov formou nariadenia neodkladného opatrenia. Žalobca svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil dlhodobým porušovaním jeho práv ako spoločníka zo strany žalovaného, a to od roku 2017, pričom predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol žalobcom podaný na súd až dňa 17.5.2022 bez toho, aby v ňom žalobca akýmkoľvek spôsobom odôvodnil opodstatnenosť ochrany ním tvrdeného nároku práve formou neodkladného opatrenia. Žalobca vo svojom návrhu žiadnym spôsobom neodôvodnil prípadnú opodstatnenosť aplikácie ustanovenia § 330 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 336 ods. 1 C.s.p. a súčasne ani neuviedol žiadny konkrétny v danom čase existujúci bezprostredný účel a potrebu nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia špecifikovaním a osvedčením konkrétnych skutočností, ktoré by zakladali dôvodnosť žalobcom navrhovanej úpravy pomerov strán práve navrhovaným neodkladným opatrením, keďže práve tvrdenie a osvedčenie takýchto skutočností zo strany žalobcu je nevyhnutné pre ustálenie prípadného záveru súdu o existencii bezprostredne hroziacej ujmy a bezprostrednej potreby úpravy pomerov, ktoré by zakladali dôvodnosť poskytnutia ochrany práv a oprávnených záujmov žalobcu formou neodkladného opatrenia. Tvrdenia takéhoto charakteru a ich osvedčenie však v návrhu žalobcu úplne absentujú, keď žalobca svoj návrh vo svojej podstate odôvodnil len svojím subjektívnym záujmom na získaní komplexných informácií o žalovanej spoločnosti, čo však v žiadnom prípade nemožno zo strany súdu objektívne kvalifikovať, ako bezprostredne existujúcu potrebu bezodkladnej úpravy pomerov formou neodkladného opatrenia, pri ktorom sa nevykonáva riadne dokazovanie, ale len na základe osvedčovaných skutočností jednou zo strán sporu sa poskytuje dočasná a preventívna ochrana prostredníctvom zásahu súdu výnimočného charakteru.

27. Žalobca tak neuviedol v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako ani vo svojej odvolacej argumentácii žiadne relevantné tvrdenia, ktoré by aspoň s vysokou pravdepodobnosťou osvedčovali v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia existujúcu potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami v nadväznosti na konkrétne identifikovaný existujúci účel a záujem sledovaný žalobcom, ktorého ochranu nemožno dosiahnuť inak než nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia. V predmetnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia absentuje nielen uvedenie relevantných tvrdení vo vzťahu k bezodkladnej potrebe nariadenia neodkladného opatrenia špecifikovaním účelu neodkladného opatrenia v spojení s jeho prípadným vplyvom na ďalšie kroky a úkony žalobcu, ale navyše, vo výroku navrhovaného neodkladného opatrenia, napríklad úplne absentuje aj časové ohraničenie, v ktorom by sa malo navrhované neodkladné opatrenie vykonať. Ako už bolo odvolacím súdom uvedené vyššie, žalobca vo svojom návrhu neuviedol nič, čo by nasvedčovalo existencii bezprostredne hroziacej konkrétnej ujmy na právach a oprávnených záujmoch žalobcu, vyvolanej žalobcom tvrdeným porušením povinnosti zo strany žalovaného. Samotné tvrdenie žalobcu o porušovaní povinnosti v zmysle § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka zo strany štatutárnych orgánov žalovaného (podľa tvrdenia žalobcu trvajúce sústavne už od roku 2017) nemožno vyhodnotiť ako naplnenie jednej z kumulatívnych podmienok nariadenia neodkladného opatrenia, a to potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Účelom neodkladného opatrenia je totiž okamžitý zásah súdu, potreba nariadenia neodkladného opatrenia musí byť bezodkladná a naliehavá. Neodkladné opatrenie nenahrádza žalobu vo veci samej, môže ju síce konzumovať, ale nariadiť ho možno iba za splnenia uvedených zákonných predpokladov. S podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a s podaním žaloby vo veci samej nespája zákon tie isté zákonné náležitosti.

28. Pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu žalobcu, že žalovaný mu opakovane odmieta sprístupniť akékoľvek iné ako verejne dostupné informácie o spoločnosti, pričom žalobca požaduje doklady, ktoré sa týkajú fungovania spoločnosti a realizácie predmetu jej činnosti v zmysle jeho práva ako spoločníka v zmysle § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, odvolací súd konštatuje, že oprávnenie spoločníka nahliadať do dokladov spoločnosti nie je koncipované ako neobmedzené. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.5.2019

pod sp. zn. 3Obdo/21/2019 (publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 5/2019 pod č. 44). Zo záverov označeného judikátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že „V spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorá nemá zriadenú dozornú radu, neprechádzajú pri výkone práva podľa ustanovenia § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka na spoločníka oprávnenia, ktoré zákon zveruje dozornej rade ako kontrolnému orgánu spoločnosti podľa § 138 ods. 1 Obchodného zákonníka alebo jej jednotlivým členom podľa § 138 ods. 2 Obchodného zákonníka“ a ďalej, že „Súčasťou práva spoločníka na informácie a na nahliadanie do dokladov spoločnosti je aj jeho právo požadovať od spoločnosti, ak disponuje potrebným technickým vybavením, aby mu umožnila vyhotovenie kópií jednotlivých dokladov spoločnosti za náhradu vzniknutých nákladov“, pričom v odôvodnení predmetného uznesenia najvyšší súd uviedol, že „Po zohľadnení systematiky ustanovenia § 122 Obchodného zákonníka je zrejmé, že odsek 2 uvedeného zákonného ustanovenia nie je možné pri posudzovaní práva spoločníka na informácie a na nahliadanie do dokladov spoločnosti vykladať samostatne, ale výlučne v spojení s oprávneniami spoločníka vyplývajúcimi mu z § 122 ods. 1, resp. ods. 3 Obchodného zákonníka.“ Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí ďalej uviedol, že „Právo spoločníka na informácie o záležitostiach spoločnosti a právo spoločníka nahliadať do dokladov spoločnosti je tak späté s takými informáciami a dokladmi spoločnosti, ktoré sa týkajú najvýznamnejších úkonov a záležitostí spoločnosti, a ktoré môžu mať napr. vplyv na likviditu spoločnosti a v konečnom dôsledku aj na hodnotu obchodného podielu spoločníka, resp. na výšku podielu spoločníka na zisku spoločnosti. Z ustanovenia § 122 Obchodného zákonníka však nemožno vyvodiť právo spoločníka nahliadať do všetkých dokladov spoločnosti. Toto právo zákon zveruje členom na to povolaného orgánu spoločnosti s ručením obmedzeným - t.j. členom dozornej rady - ktorí sú oprávnení žiadať od konateľov informácie a vysvetlenia o všetkých záležitostiach spoločnosti a nahliadať do všetkých obchodných a účtovných kníh a iných dokladov spoločnosti (k tomu viď aj ustanovenie § 138 ods. 2 Obchodného zákonníka). Na predmetnom konštatovaní nemení nič ani skutočnosť, že dozorná rada je v rámci spoločnosti s ručením obmedzeným konštruovaná ako fakultatívny orgán, keď jej zriadenie závisí výlučne od vôle spoločníkov vyjadrenej v spoločenskej zmluve.“ Podľa odvolacieho súdu, berúc do úvahy citované rozhodnutie NS SR, žalobca vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil relevantným spôsobom ani dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana navrhovaným neodkladným opatrením, keďže žiadnym spôsobom neodôvodnil potrebu nahliadnutia do všetkých účtovných a zmluvných dokumentov žalovaného spadajúcich pod roky 2017 - 2022.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a znenie citovaných zákonných ustanovení odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne a preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. v celom rozsahu potvrdil.

30. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, nakoľko žalovaný zastúpený advokátom bol v odvolacom konaní plne úspešný.

31. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 C.s.p. má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d), e) C.s.p.).